

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.

ΤΟΜΟΣ ΣΤ'.
ΑΡΙΘΜ. 22 (142).

Σύνδρομή ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους ἑτησία μὲν
φρ. χρ. 25 ἑξάμηνος δὲ φρ. χρ. 12½.

ΕΤΟΣ ΣΤ'.
τῇ 15/27. Φεβρουαρίου 1891.

Ο «ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ» ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΒΟΥΘ ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟΥ «ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ».

Εἰδήσεις τῆς εἰς Γερμανίαν προσεχοῦς ἐλεύσεως τοῦ «στρατηγοῦ» Γουλιέλμου Βούθ, γενικοῦ ἀρχηγοῦ καὶ θεμελιωτοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς σωτηρίας, ἐλκύει καὶ πάλιν ἰδιαζόντως τὴν γενικὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ ἀξιοπεριέργου τούτου ἀνδρὸς καὶ ἐπὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ, ὅπερ διηγεῖται προοδεῦον καὶ προκόπτον λαμβάνει ὁσημέραι εὐρυτέραν διάδοσιν. Αἱ ὁμολογουμένως μεγάλαι αὐταὶ πρόοδοι καὶ ἐπιτυχίαι τοῦ «σωτηρίου στρατοῦ» ὀφείλονται βεβαίως εἰς τὴν ἀκατάβλητον ἐπιμονὴν καὶ καρτερίαν, μεθ' ἧς ὁ στρατὸς οὗτος ἐπιχειρεῖ καὶ διεξάγει τὸ προσηλυτευτικὸν καὶ ὄντως σωτήριον ἔργον του, ὑπὸ μηδενὸς ἐμποδίου ἀποθαρρυνόμενος καὶ μηδαμῶς ἀποκλίνων ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἣν διεχάραξεν ἐαυτῷ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ του. Ἡ πρώτη καὶ θεμελιώδης ἰδέα, ἐφ' ἧς ἐδράζεται ἡ αἵρεσις αὕτη τοῦ στρατοῦ τῆς σωτηρίας, εἶνε ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι ὀφείλουσι νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τὸ θέλημα του· συγχρόνως δὲ καταπολεμεῖ ἡ αἵρεσις αὕτη

τὰς καθεστῶσας ἐκκλησίας ὡς ἀνικάνους νὰ προαγάγῃ τὴν πνευματικὴν καὶ τὴν ὕλικήν ευημερίαν τῶν πενήτων ἰδίᾳ, τὸν δὲ κυριώτατον αὐτῆς σκοπὸν, ἥτοι τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν ὅσον οἶόν τε πλείστων ἀπόρων καὶ δυστυχῶν ἀνθρώπων, ἐπιδιώκει διὰ ἱεουργιῶν μετὰ ψαλμωδίας καὶ κηρύγματος, τελουμένων οὐ μόνον ἐν θεάτροις καὶ ἄλλοις ὁμοίοις ἰδρύμασιν ἀλλὰ καὶ ἐν ὑπαίθρῳ, ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐν ταῖς δημοσίαις πλατείαις. Τὰ μέλη τῆς αἵρέσεως ἀπέχονται παντὸς οἰνοπνευματῶδους ποτοῦ, διάγουσι βίον ἀπλούστατον καὶ λιτότατον, ἀποφεύγουσι πᾶσαν κοσμικὴν διασκέδασιν καὶ ψυχαγωγίαν, προσπαθοῦσι δι' ἀπαύστων θρησκευτικῶν ἀσκήσεων νὰ δαμάσωσι καὶ καταπνίξωσι πᾶν ψυχοφθόρον πάθος, καὶ πρὸ πάντων τὴν ὀργήν, — τὸ δὲ κάλλιστον καὶ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀξιώπαινον, ἀφοσιοῦνται μετὰ θανμαστῆς προθυμίας καὶ αὐταπαρνήσεως εἰς τὴν περίθαλψιν καὶ θεραπείαν τῶν πενήτων, εἰς τὴν ἀνακούφισιν τῶν δυστυχῶν ἀπόρων, τῶν ὁποίων ἡ ἔνδεια οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ εἶνε, ὡς γνωστὸν, τοσοῦτον φρι-

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΒΟΥΘ.

κώδης ὅσον ἐν αὐτῷ τῷ Λονδίῳ. — Ναὶ μὲν ὁ βέβηλος, ὁ δορυβάδης καὶ θεατρικὸς οὕτως εἰπεῖν τρόπος, μεθ' οὗ ἐπιδιώκουσι τὸν σκοπὸν τῶν, ἱεουργοῦντες καὶ κηρύττοντες δημοσίᾳ ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐν ταῖς πλατείαις, ἐν τοῖς θεάτροις καὶ ἐν ἄλλοις βεβήλοις καταστάμασι, καίπερ δικαιολογούμενος ὡς μηδὲν ἄλλο σκοπῶν ἢ τὴν προσέλκυσιν ὅσον οἶόν τε μείζονος πλήθους, δύναται ὅμως νὰ κατακριθῇ εὐλόγως καὶ δικαίως, καὶ πράγματι κατεδικάσθη ἤδη ὑπὸ πολλῶν ὡς ἥκιστα εὐπρεπής, οὐχ ἥττον ὅμως πάντες ἀνομολογοῦσιν ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ ἰσχυρὰ αὕτη θρησκευτικὴ κίνησις τὰ μέγιστα συνετέλεσεν εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν σωτηρίαν τοῦ ἀναριθμήτου ἐκείνου πλήθους τῶν δυστυχῶν πενήτων, τῶν ὁποίων ἡ ἀδύναμις εἶνε ἀπερίγραπτος. Τὴν ὄντως σωτήριον ταύτην ἐνέργειαν τοῦ «στρατοῦ τῆς σωτηρίας» οὐδ' αὐτοὶ οἱ ἀσπονδῶτατοι ἀντίπαλοι τῆς αἰρέσεως ταύτης δύνανται νὰ ἀρνηθῶσιν.

Ὁ αὐτουργὸς καὶ θεμελιωτὴς τοῦ «στρατοῦ τῆς σωτηρίας» ὁ Γουλιέλμος Βοῦθ (William Booth) ἐγεννήθη τῷ 1829 ἐν Nottingham, ἔλαβε δὲ τὴν πρώτην αὐτοῦ θρησκευτικὴν ἀγωγὴν ἐν τῇ καθεστῶσῃ ἐν Ἀγγλίᾳ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ἤδη παῖς ἔτι ὢν μόλις δεκατετραετὴς ἐτράπη πρὸς τὴν αἵρεσιν τῶν Μεθοδιστῶν καὶ ἤρξατο ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τινων ἄλλων νεανίσκων νὰ συγκαλῇ ἐν ταῖς πτωχοτάταις συνοικίαις τοῦ Λονδίνου θρησκευτικὰς συνελεύσεις καὶ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ νὰ κηρύττῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ὑπαίθρῳ, πολλάκις ἐν ὥρᾳ βροχῆς καὶ κακοκαιρίας. Ἐν ἡλικίᾳ μόλις 17 ἐτῶν, τῷ 1846, διωρίσθη κοσμικὸς ἱεροκῆρυξ, ἐπτα δὲ ἔτη βραδύτερον εἰσῆλθεν ἐπισήμως εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὑπηρεσίαν χειροτονηθεὶς ἱερεὺς τῆς «Νέας τῶν Μεθοδιστῶν κοινότητος» ἐν Λονδίῳ. Τὸ κήρυγμά του ἐτύγχανε τοσοῦτον ἐνθουσιώδους ἐπίδοκμασίας, ὥστε τὸ συμβούλιον τῶν Μεθοδιστῶν πολλάκις ἐξαπέστελλεν αὐτὸν ὡς Εὐαγγελιστὴν ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἀποστολικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐν δὲ τῷ ἀξιώματι τούτῳ ὁ νεαρὸς ἱεροκῆρυξ ἔσχε μεγίστην καὶ ἑκτακτὸν ἐπιτυχίαν, πρὸ πάντων ἐν ταῖς μεγάλαις ἐμπορικαῖς καὶ βιομηχανικαῖς πόλεσι. Βραδύτερον ἐχρημάτισεν ἐπὶ ἐν ἔτος μόνιμος καὶ σταθερὸς ἱεροκῆρυξ ἐν Halifax καὶ ἐπὶ τριετίαν ἐν Gateshead τοῦ Derbyshire, ἔνθα ἐνυμφεύθη τὴν Αἰκατερίναν Mumford, ἥτις ὁμοίου τῷ συζύγῳ θρησκευτικοῦ ζήλου ἐμπεφορημένη παρουσιάσθη πολλάκις ὡς ἱεροκῆρυξ εἰς διαφόρους τόπους. Ἐπὶ τούτῳ δυσαρεστηθέντος τοῦ συμβουλίου τῶν Μεθοδιστῶν, ὁ Βοῦθ παρητήθη τοῦ ἀξιώματός του καὶ ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ 1862 νὰ μεταβαίνει ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ὡς ἀνεξάρτητος ἱεροκῆρυξ, μέχρις οὗ τῷ 1865 ἀφικόμενος εἰς Λονδίνον εἰσέδυσεν εἰς τὰς μάλλον δυσφήμους καὶ ἐλεεινοτάτας συνοικίας τοῦ Λονδίνου καὶ

ἰδρύων τὴν σκηνὴν του ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ταῖς πλατείαις ἤρχισε νὰ κηρύττῃ τὸ κήρυγμα τῆς μετάνοίας εἰς τοὺς ἀπολωλότας καὶ ἀπεγνωσμένους. Ταχέως ἡ πυρετώδης αὐτοῦ εὐγλωττία κατάρθωσε νὰ διεγείρῃ καὶ ἐξανάρψῃ τὰ πνεύματα, καὶ ἐντὸς ὀλίγου χρόνου συνηθροίσθη καὶ συνωθεῖτο περὶ αὐτὸν μέγα πλῆθος ἐνθουσιωδῶν ὁπαδῶν, προθυμωμένων νὰ συμμετάσχωσι τοῦ ἔργου καὶ τῆς ἀποστολῆς του. Ἐντεῦθεν ὁρμώμενος ὁ Βοῦθ ἐπεσκέφθη καὶ ἄλλας μεγάλας πόλεις καὶ πανταχοῦ εὗρεν ἀφ' ἐνὸς μὲν δριμυτάτους ἐπικριτὰς ἀφ' ἐτέρου ὅμως καὶ θερμωτάτους ὁπαδοὺς καὶ υπερμάχους τοῦ ἔργου του. Ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του οἱ νέοι προσήλυτοι ἐνήργουν ἀκαμάτως τὴν σωτηρίαν αὐτῶν ἐνέργειαν μετὰ τῶν ἀπολωλότων καὶ ἀπεγνωσμένων, καὶ οὕτω τὸ ἔργον τῆς ἀναστάσεως, προαγόμενον ἔτι μᾶλλον τῇ ἀκαταπονήτῳ καὶ φιλανθρωποτάτῃ ἐνέργειᾳ τῆς ἐσχάτως ἀποθανούσης συζύγου τοῦ Βοῦθ, ἐλάμβανεν ὁσημέραι ἀύξανομένην προκοπὴν καὶ διάδοσιν. Ἐκ τῶν μεγάλων τούτων ἐπιτυχιῶν ἐνθαρρυνθεὶς ἀπεφάσισεν ὁ Βοῦθ τῷ 1878 νὰ διοργανώσῃ σκοπιμώτερον καὶ μονιμώτερον τὸ ἀναριθμητὸν πλῆθος τῶν ὁπαδῶν του, μιμούμενος πρὸς τοῦτο τὴν στρατιωτικὴν διοργάνωσιν ἐν πάσαις αὐτῆς ταῖς λεπτομερείαις, ἔκτοτε δὲ ἡ μὲν ἐταιρεία ἀπάντων τῶν ὁπαδῶν αὐτοῦ ὠνομάσθη «στρατὸς τῆς σωτηρίας» (Salvation Army), αὐτὸς δὲ ὁ Βοῦθ ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ, περιβληθεὶς τὸ ἀξίωμα «στρατηγού». Ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱός, ὁ Βράμουελλ Βοῦθ, ἐγένετο ἀρχηγὸς τοῦ γενικοῦ ἐπιτελείου· ὁ δευτερότοκος υἱός, ὁ Βάλλιγκτον Βοῦθ, ὅστις ἔλαβε τὴν ἀρχηγίαν τῶν ἐν Μαγχεστρίᾳ ὁπαδῶν, ἡσχολεῖτο περὶ τὴν μόρφωσιν ἀξιωματικῶν, οἵτινες ἔχουσι τὴν ὠρισμένην αὐτῶν στρατιωτικὴν ἱεραρχίαν καὶ διακρίνονται ὡς πρὸς τοὺς βαθμοὺς δι' ἰδιαίτερων σημείων ἐν ταῖς στολαῖς αὐτῶν. Ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ θυγατέρες τοῦ Βοῦθ ἀφιερώθησαν μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ τῆς σωτηρίας. Ἡ πρεσβυτέρα αὐτῶν, ἡ Κάτη Βοῦθ, περιβεβλημένη τὸ ἀξίωμα «στρατάρχου» ἐξελέξατο τὴν Γαλιαν καὶ τὴν Ἑλβετίαν ὡς ἔδαφος τῆς ἐνεργείας αὐτῆς, ἡ δὲ νεωτέρα μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς ἐνεργεῖ ἐν Ἰνδίας πρὸς διάδοσιν τοῦ στρατοῦ.

Αἱ ἐφημερίδες τοῦ «στρατοῦ τῆς σωτηρίας», «the war cry», «the little soldier» καὶ «the auxiliary» ἐκδίδονται καὶ διαδίδονται εἰς πολλὰς μυριάδας ἀντιτύπων, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν στρατιωτῶν τῆς σωτηρίας ἐν Εὐρώπῃ, Ἀμερικῇ, Αὐστραλίᾳ, Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὰ δύο ἑκατομμύρια· τὰ ἐτήσια εἰσοδήματα ἀνέρχονται εἰς 10 ἕως 12 ἑκατομμύρια μάρκων, ἴση δὲ πρὸς τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπολογίζεται καὶ ἡ ἀξία τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας τοῦ στρατοῦ τούτου.

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΠΤΩΧΟΙΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ.

 Ν τῷ σωρῷ τῶν ἐπιστολῶν, ὅστις σχηματίζεται κατ' ἐκάστην πρωίαν ἐπὶ τῆς τραπέζης μου, εὐρίσκω τακτικῶς καὶ πλεῖστα ἀξιοπερίεργα ἔγγραφα, μετὰ τῶν ὁποίων οὐχὶ τὴν τελευταίαν θέσιν κατέχουσιν αἱ παρὰ τῶν ἐπαιτῶν ἐπιστολαί. Ἐκ τῆς συλλογῆς τῶν τελευταίων τούτων ἔχω συναπαρτίσῃ ἤδη μικρόν τι μουσεῖον . . . —

Ἴδου καὶ ἄλλο γράμμα διὰ τὸ μουσεῖόν μου, εἰπὼν κατ' ἐμαυτὸν μὲ τῶν τελευταίων ἡμερῶν, λαμβάνων εἰς χεῖρας τὸ πρῶτον ἐσφραγισμένον ἔγγραφον ἐκ τοῦ σωροῦ ἐκείνου. Τὴν φορὰν ὅμως ταύτην ἠπατήθην. Ἡ ἐπιστολὴ εἶχεν ὡς ἐξῆς: «Ἐγκλείστως εὐρίσκετε συνάλλαγμα λιρῶν στερλινῶν — (εἶπετο ὁ ἀριθμὸς τῶν λιρῶν) —, τὰς ὁποίας ἐμπιστευομαι εἰς ὑμᾶς, ὅπως τὰς